

час правового режиму воєнного стану є, зокрема: підвищена інтенсивність застосування, розширення категорій суб'єктів, до яких він застосовується, та домінування публічного інтересу над приватними правами.

Вбачається доцільним закріплення в законодавстві гнучкого механізму контролю та моніторингу правомірності застосування примусових заходів, що дозволить забезпечити баланс між ефективністю державного управління та захистом прав людини.

Література

1. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

2. Порядок перевірки документів в осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян під час забезпечення заходів правового режиму воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 р. № 1456. Офіційний сайт Верховної Ради України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1456-2021-%D0%BF#Text>.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-497-2-26>

ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ

Федорів Владислав Юрійович

*студент II курсу спеціальності «Право»
факультету права та економіки*

*Науковий керівник: Рудой Катерина Миколаївна
доктор юридичних наук, професор, академік Академії
адміністративно-правових наук, професор
кафедри державно-правових дисциплін,
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Публічне адміністрування є важливою формою управлінської діяльності, яка зосереджена на реалізації функцій держави та задоволенні суспільних потреб через надання адміністративних послуг. Цей процес охоплює виконання державної політики, забезпечення прав

і свобод громадян, а також організацію ефективної взаємодії між державою та суспільством. Делегування повноважень відіграє ключову роль, оптимізуючи управління через передачу функцій від центральних органів до місцевих структур, що дозволяє наблизити адміністративні послуги до громадян. Україна наразі активно впроваджує новітні технології, переходячи від інформатизації до цифровізації державного управління. Цифрова трансформація охоплює такі напрями, як розвиток цифрових навичок серед державних службовців, впровадження цифрових технологій на рівні місцевого самоврядування, цифровізація муніципалітетів, інтеграція платформ для взаємодії між адміністрацією та бізнесом, а також цифровізація виборчої системи. Ці процеси вимагають врахування українських реалій та адаптації на основі вивчення світового досвіду [2, с. 43-44].

Мета роботи полягає в детальному аналізі динаміки цифровізації в Україні, її ключових передумов і процесів розвитку, особливо в умовах воєнного стану. Увага зосереджена на тому, як впровадження цифрових технологій змінює традиційні підходи до публічного адміністрування, сприяючи модернізації державної політики та оптимізації процесів управління.

Важливо встановити термінологію відповідно до чинного законодавства. Цифровізація визначається як процес впровадження цифрових технологій у всі сфери суспільного життя для підвищення ефективності та доступності послуг. Діджиталізація (синонім) фокусується на інтеграції цифрових рішень в управлінські процеси, економіку та комунікації. Згідно з Законом України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» та Законом «Про електронні довірчі послуги», ці терміни використовуються для регулювання впровадження цифрових сервісів і безпеки в державному секторі.

Динаміка процесу цифровізації в Україні стала важливим аспектом її розвитку після здобуття незалежності. Початкові етапи формування системи публічного адміністрування були пов'язані зі значними викликами, серед яких застарілі бюрократичні механізми, громіздкість адміністративних процесів та низький рівень прозорості. Перед Україною постала необхідність побудови ефективної моделі управління, яка б відповідала сучасним викликам, сприяла демократизації процесів і була адаптована до глобальних змін. Одним із ключових напрямків цього реформування стало впровадження цифрових технологій. У межах реформ було прийнято ряд нормативно-правових актів, що стали основою для цифрової трансформації, серед основних виділяється Закон України «Про електронні довірчі послуги» (2017 рік), що забезпечує правові підстави для використання електронних підписів та ідентифікації, а також Закон «Про захист

інформації в інформаційно-комунікаційних системах» (1994 рік), який визначає заходи з безпеки даних. Особливості цифровізації публічного адміністрування в Україні включають не лише впровадження електронних сервісів, але й створення умов для електронного урядування, розвитку цифрової грамотності серед державних службовців, інтеграції платформ для ефективної комунікації між адміністрацією, бізнесом і громадянами. Значний поштовх у цьому напрямку дало створення Міністерства цифрової трансформації у 2019 році, яке стало провідним органом у реалізації національної політики цифровізації. Його діяльність спрямована на оптимізацію управлінських процесів, забезпечення доступності державних послуг і розвиток електронного суспільства [3, с. 2-3].

Міністерство цифрової трансформації України було засноване у вересні 2019 року як центральний орган виконавчої влади, що відповідає за впровадження цифрових технологій у всі сфери суспільного життя. Його основна мета – реалізація державної політики у сфері цифровізації, розвиток електронного урядування та інтеграція цифрових рішень у державне управління. Одним із найбільш визначних проєктів Міністерства стала розробка платформи «Дія», яка об'єднала низку електронних послуг, доступних громадянам і бізнесу. Інші проєкти включають впровадження платформи «Дія. Цифрова освіта», що забезпечує доступ до онлайн-курсів для підвищення цифрової грамотності населення. Також реалізовано численні заходи з кібербезпеки, що включають модернізацію систем шифрування даних та удосконалення кіберзахисту, що має критичне значення для збереження конфіденційності інформації, особливо в умовах активних кіберзагроз. На момент 2025 року результати діяльності Міністерства є вражаючими. Зокрема, понад 80% державних послуг доступні онлайн, що підвищило ефективність адміністрування та зменшило рівень бюрократії. Віддалені громади забезпечено доступом до високошвидкісного Інтернету, а Центри надання адміністративних послуг (ЦНАПи) модернізовано для інтеграції цифрових сервісів. Прозорість державного управління була значно посилена завдяки розвитку електронної демократії, яка включає петиції, голосування, громадські обговорення та відкриті дані. Впровадження цих ініціатив дозволило посилити взаємодію між громадянами, бізнесом і державою [4, с. 185-186].

Сфера надання адміністративних послуг в Україні продовжує активно розвиватися, враховуючи виклики сьогодення та необхідність адаптації до умов воєнного стану. Впровадження цифрових технологій є ключовим напрямом, що забезпечує швидкий і ефективний доступ громадян до державних послуг навіть у надзвичайних умовах.

У перспективі передбачається розширення функціоналу електронних платформ, а також розвиток мережі Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАПів) для забезпечення доступності послуг у кожному куточку країни. Багато центрів надання адміністративних послуг сьогодні обладнані сучасною технікою та інтегровані з електронними платформами, що дозволяє громадянам отримувати послуги у комбінованому форматі – онлайн та офлайн. На місцевому рівні активно створюються нові ЦНАПи навіть у віддалених громадах, що забезпечує доступ до адміністративних сервісів у найвіддаленіших куточках країни, а разом із тим відбувається впровадження програм підвищення цифрової грамотності, організацію навчальних курсів та створення зручних інтерфейсів для людей з інвалідністю. Також важливим кроком стало створення «Дія. Центрів» – нових форматів надання адміністративних послуг, орієнтованих на цифрові технології. Вони функціонують за принципом «єдиного вікна», де громадяни можуть отримувати широкий спектр послуг максимально швидко та зручно, зокрема і до електронних реєстрів [1].

Платформа «Дія» продовжує розширювати функціонал, щоб відповідати сучасним потребам громадян. Зокрема, у майбутньому планується інтеграція нових сервісів, таких як автоматизація процесу оформлення соціальної допомоги, доступ до більшої кількості державних реєстрів, а також розширення функцій для бізнесу, включаючи реєстрацію юридичних осіб, подання звітності та доступ до державних закупівель. Також розглядається можливість впровадження функції електронного голосування, що дозволить значно спростити процеси демократичного волевиявлення громадян.

Зважаючи на ситуацію воєнного стану, надзвичайно важливими є ініціативи, спрямовані на підтримку обороноздатності країни. Серед запущених проєктів варто виокремити платформу «Резерв+», «Армія+», яка дозволяє громадянам подати заявку на зарахування до резерву Збройних Сил України, містять в собі посвідчення військового й можливість створювати й погоджувати рапорти в електронній формі. Ця цифрова ініціатива оптимізує процес мобілізації та сприяє оперативній взаємодії між військовими органами та цивільним населенням. Важливим є також впровадження сервісів для допомоги армії, що включають доступ до інформації про потреби військових, можливість долучитися до волонтерських ініціатив та підтримати оборону через електронні платформи. У сфері медицини запущено проєкт електронних медичних кабінетів, які дозволяють громадянам отримувати доступ до власних медичних даних, записуватись на прийом до лікаря, переглядати історію лікування та взаємодіяти з медичними закладами онлайн [5, с. 64-64].

Отже, на момент 2025 року Україна зробила значні кроки у напрямку цифровізації адміністративних послуг. Реалізовані ініціативи вже показали свою ефективність у покращенні взаємодії між державою та громадянами. У майбутньому планується подальше вдосконалення електронних сервісів, інтеграція інноваційних рішень та забезпечення максимальної доступності послуг для громадян. Розвиток цифрових адміністративних послуг є стратегічно важливим напрямком реформ, що сприяє не лише підвищенню ефективності державного управління, але й зміцненню громадянського суспільства. В умовах воєнного стану ці ініціативи набувають особливого значення, допомагаючи забезпечити стабільність, безпеку та доступність послуг для населення навіть у найскладніших умовах. Завдяки реалізації масштабних проєктів, таких як «Дія», електронні медичні кабінети та нові формати ЦНАПів, Україна впевнено рухається до створення сучасної та прозорої системи державного управління.

Література

1. Закон України "Про адміністративні послуги" від 06 вересня 2012 р. № 5203-VI [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17> (дата звернення: 14.04.2025).
2. Бінько І. Публічне управління і публічне адміністрування: співвідношення понять / Науково-дослідний інститут публічного права. Львів, 2020. 47 с.
3. Сиротін В. Д. Сутність та особливості цифровізації у сфері публічного управління / Національний університет «Чернігівська Політехніка». Чернігів, 2023. 6 с.
4. Розпаченюк А. С. Міністерство цифрової трансформації як суб'єкт публічно-управлінської діяльності: правовий аспект // Ірпінський юридичний часопис: науковий журнал. 2024. Вип. 2 (15). С. 182–189.
5. Скляр І. Особливості розвитку цифрового врядування в умовах воєнного стану / І. Скляр // Аспекти публічного управління. 2024. Том 12, № 4. С. 66.